

Шарқ юлдузи

Адабий-бадий, илмий, ижтимоий-сиёсий журнал

1931 йилдан чиқа бошлаган

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ

Сирожиддин Саййид
Муҳаммад Али
Кенгесбой Каримов
Энахон Сиддикова
Иқбол Мирзо
Қаҳрамон Қуронбоев
Минҳожиддин Мирзо
Жумақул Қурбонов
Фармон Тошев
Исажон Султон

Хайриддин Султонов
Маҳмуд Тоир
Гулистон Матёкубова
Шерзод Ирзоев
Ҳаётхон Ортиқбоева
Тоштемир Турдиев
Шухрат Магкаримов
Адҳамбек Алимбеков
Жамолиддин Муслим

Бош муҳаррир – Сирожиддин Рауф
Бош муҳаррир ўринбосари – Азиз Саид
Масъул котиб – Дилором Муротова
Назм бўлими мудири – Икром Отамурод
Наср бўлими мудири – Саид Анвар
Адабиётшунослик бўлими мудири – Ориф Ҳожи

УШБУ СОНДА:

НАЗМ

Ойдин ҲОЖИЕВА

УМР ЧАРХИЛАЛАМИ

Айб замондами, ўзимиздами
Ё мол-дунёга ўч кўзимиздами?
Ё бизнинг ясаган қобикқа сиғмас
Қулочи кенг ўғил-қизимиздами?

Замона чархига урилиб жонлар,
Ақлимиз пайраха мисоли учди.
Чархнинг қировлари – аччиқ армонлар
Икки чеккамизга оқ бўлиб тушди.

НАСР

Назар ЭШОНҚУЛ

ИМРЁН

Она, бу сенга ёзилган мингинчи мактубимдир,
ёзилмаган мактубларим балким ундан ҳам кўпдир, санок
нима керак она, сон нима керак?! Бу сенга ҳасрат эмас,
она, бу арз эмас. Менинг ҳеч нарсадан камчилигим йўк.
Мен ҳамиша сен ҳақингда эслаганимда, сенга хаёлан
биттадан мактуб ёзаман. Бугун ҳам сени эсладим.
Баъзан сиқилиб кетсам, сен билан, баъзан отам билан
ёзмайдиган, ёзсам ҳам барибир йиртиб ташланадиган
мактубларим орқали дардлашаман. Она, бу шаҳарда
ҳамма нарса етарли, улкан, баланд, осмонўпар бинолар,
жонга роҳат берувчи хиёбонлар, сотилиши мумкин
бўлган ҳамма нарса топиладиган дўконлар, одамнинг
жони ҳам сотиладиган бозорлар, расталар...

НАСР

Луқмон БЎРИХОН

ЧУЛДАН КЕЛГАН ПЛАШВИШ

Бугуннинг ҳикоялари

Ширинанинг юз-кўзлари тўла табассум, мамнуният.
Гўёки, аҳли Оврўпони қойил қолдириб келган эри
эмас, айнан ўзгинаси, гўёки, эри энтиқиб қутаётган
мукофотни у аллақачон қўлга киритиб, сандиққа тиккан.
Тоғни уриб талқон қилгудек бир кайфиятда дуррачасини
қия-қия кўндириб, гулдор халатининг энгларини
шимариб юрибди. Қадду баста тўлагина бўлса-да, саъй-
харакатлари дадил ва чакқон.

Саъдулла СИЁЕВ

ЖУРНАЛИМ — УСПОЗИМ

Эртасига эрталаб умримда биринчи бор “Шарк юлдузи”нинг остонасини хатладим. Носир ака ўрта бўйли, оқ-сарикдан келган, юмшоқ сўзли киши экан. У менинг қайси макондан эканлигимни, қаерда ўқиганлигимни суриштирди. Сўнгра: – Гап бундай, шоир, – деди (Кейин билсам у киши ҳамият юзасидан ҳамма ижодкорларни шоир деб чорлар экан). – Тунов куни радиодан икки хикоянгизни эшитдим. Менга маъқул бўлди. Тилингиз равон экан. Мутойибага ҳам оз-моз майлингиз борга ўхшайди. Ўша ҳангомаларингизни менга етказинг. Кўплашиб ўқиб кўрайлик. Бизга ёқса, эҳтимол, журналга берармиз.

НАЗМ

Нодир ЖОНУЗОҚ

САСИНГ ПУЙСАМ САФАРЛАРДА

Бу қисмат – азалда бўлган асли ҳал,
Фақат буни дилдан англамоқ лозим.
Халққа хизмат учун берилгай амал,
Фидойи бўлмоққа ҳар бир лавозим.

Қадам бос улуснинг кўзига қараб,
Кўзингни ёпмасин ширали таъма.
Шаксиз, инсон бўлиб туғилиш шараф,
Яхши инсон бўлмоқ – олий мартаба.

ҚҲНГАЛ МАЪКИ

Муслимбек ЙЎЛДОШЕВ

ОПАШИНИ СЎЗЛАРИНИНГ ЖАРАНИИ ҲЗЛА

Муайян шеърга турли касб эгаларининг қарашлари ҳам турлича бўлади. Хонанда бир назар билан қараса, режиссёр ўзгача мақсадда, сўз устаси эса бутунлай бошқача ракурсада ўрганади. Ҳар уччала ҳолатда ҳам улар ижро ва жанр нуктаи назаридан бир-бирига ўхшамаслиги, бир-бирини такрорламаслиги мумкин. Мен мактаб ёшимдан шеър ўқишга ҳавасманд бўлганим боис, декламация қилишга, бошқача айтганда, ифодали ўқишга жуда жиддий ёндашардим. Айниқса, Владимир Маяковский услубидаги сочма шеърларга ишқибозлик мени Ҳамид Олимжон шеърларига мурожаат қилишга олиб келди.

Ислom ЁҚУБОВ

КЎЛАМДОР ВОҚЕЛИК ВА ФАЙЗИЁБ ОБРАЗЛАР

Бизнинг кузатишларимиз киска давр оралигида кечгани боис, жорий нашрларда чоп этилган ва айримлари муаллифлар томонидан тақдим этилган романлар: Исажон Султоннинг “Билга хоқон”, Эврил Туроннинг (Мамадали Маҳмудов) “Ойнур”, Нортўхта Қиличнинг “Тухмаг”, Абдужалол Раҳимнинг “Абу Али ибн Сино”, Қурбон Муҳаммадризонинг “Абу Райҳон Беруний” роман-трилогиясидан иборат. 2019 йилда ёзилган романлар юкоридаги санокдан биркадар кўпроқ эканига шубҳа йўк.

“Билга хоқон” тарихий романи ҳисобот йилида битилган асарларга нисбатан олисроқ мозийни бадий жонлантирган. Илмий-адабий жамоатчиликка яхши маълумки, Раҳимжон Отаев (Отаули) 2015 йилда замонавий насримизда биринчилардан бўлиб бу қутлуғ мавзуга қўл урган 716–735 йиллар воқеаларини ўз ичига олган муқаддима, II боб ва хотимадан таркиб топган “Билга хоқон достони” номли насрий асар битган эди. Албатта, ҳар иккала асарни қиёсий таҳлилга тортиш илмий ҳолисликни таъминлаган бўларди. Бироқ бу иш махсус тадқиқотларни талаб қилади.

“Билга хоқон” тарихий романи таркибий тузилишига кўра муқаддима, уч бўлим, сўнгсўздан иборат бўлиб, умумий ҳажми 76 бетдан иборат. Роман марказида учта забардаст қаҳрамон: Билга хоқон, унинг иниси – бош қўмондон Кул Тигин, қайнотаси – ашидэ қабиласи бошлиғи, кейинчалик бош маслаҳатчи Тўнюкук (Юань-чжен) образлари фаол ҳаракатланади. Асарда тарихий воқеликнинг Билга хоқон даврига оид қисми қамралган. Роман Билга хоқон битиктошидаги: “Бутун ер юзи бир киши ўғлининг қизил қонига арзимаиди”, деган жумла билан бошланади. Асар давомида Кул Тигин кимлигини тузукроқ англолмай қолган замондошларига (кенг маънода келажак насллар) алоҳида шахснинг шижоати, жасорати ва фидойилиги бутун бир улус қисматида бурилиш ясаши мумкинлигига иқроор бўлган Билга хоқон мурожаатида бу жумла иккинчи бор такрорланади.

Ислom ЁҚУБОВ – филология фанлари номзоди, доцент. 1961 йилда тугилган. Нукус давлат университетининг филология факультетини тамомлаган. Унинг “Ўзбек романи тадрижи”, “Бадий-эстетик сўз сеҳри”, “Миллий уйғониш даври ўзбек насри”, “Бадий матн ва эстетик талқин” сингари ўндан ортиқ монография, рисола ва мақолалар тўпламлари нашр этилган.

Роман сўнггида кўктуркларнинг донғи ва довруғини ёд этган эпик баёнчи (Эл Бўғу бахши) олис тарихда тили, ирқи, аъмоли ўзга экани ёхуд моддий неъматларга эгалик қилиш учун чумолидай тиришиб-талашиб, ҳатто одам боласини ўлдиришдай ақлга сиғмас хунрезликлардан тап тортмай умргузаронлик қилган ва ҳамон шундай яшаётган, истикболда ҳам айнан шу тахлит кун кечириши эҳтимолдан узоқ бўлмаган Одам Ато наслига қарата: “Бутун очун биргина кишининг қизил қонига арзийдими?” деган саволни кўндаланг кўяди. Демак, китобхонни ўйлашга фикрлашга, аччиқ ўтмишни фикран ва руҳан кечингач, ундан тегишли сабоқлар чиқаришга даъват этади.

Шубҳасиз, И.Султон янги романи катта ижодий изланишлар самараси сифатида майдонга келган. Бу асар эл-юрти ўзгага қарам: эр ўғиллари қул, сулув қизлари чўри бўлиши, халқнинг силласи қуришидан очкўз ва баднафс ёвнинг севиниши, она заминни топташига кўнмаган донишманд хоқонлар, “Туркийдан қул бўлмас! Туркий бош эгмас!” (Роман. 30-б.) дея кўнгли ўксик халққа бош бўлиб майдонга чиққан, мудраётган қонларни кўпиртирган чўнг ботирлар ҳақида. Бу роман иккинчи хоқонлик ҳақидаги тарихгина эмас, балки туркий қавмнинг қандай қилиб яралгани, чексиз кенгликларга ёйилгани, Тангрисини танигани, ҳаёт ва ўлим чегарасидаги ҳаёти ҳақидаги тарихий-адабий версиялар ва Тангри абадияти ҳақида битилган асардир. У ўзининг мардона руҳи, эътиқодий теранлиги, композицион синтетизми, дўмбира оҳанглирига мос ритми билан ҳам гўзалдир.

Шунингдек роман: “Илон ўзининг эгрилигини билмасдан, туяга бўйнинг қийшик дер экан”, “Қарға ғоз бўламан деб тиришса, бути йиртилибди”, “Ўлаётган арслон сичқон инини кўзлар”, “Арслон ўқирса, от туёғи майишади”, “Оғилда улоқ туғилса, яйловда ўт унади”, “Той от бўлса, от тин олур, ўғил эр етилса, отаси”, “Тўйдирса-да ёғ тузук, куйдирса-да кун тузук”, “Танбалга булут юк эмиш”, “Чопишга яралган юришга, юришга яралган чопишга ярамас” сингари жозибадор, халқона тили, панд ва ўғитлари билан ҳам эътиборга лойиқдир.

Асарда туркий ёзув ёдгорликлари бўлмиш биринчи шахс тилидан ёзилган мармар лавҳалар: Тўнюқуқ шарафига кўйилган Тўнюқуқ битиктоши, Билга хоқон шарафига кўйилган Билга хоқон битиктоши, Қул Тигиннинг шарафига кўйилган архар сурати тасвирланган хоқонлик тамғаси нақш қилинган Қул Тигиннинг битиктоши каби мабалардаги автобиографик ёзувлардан самарали фойдаланган. Битиктошлардаги воқеалар Билга хоқон тилидан ҳикоя қилинади. Аммо, битикларни Қул Тигиннинг жияни Йўллуғ тигин ёзган. Уларда Билга хоқон оға-инилари, қариндош-уруғларига, халқига мурожаат қилган. Албатта, хоқоннинг (тарихий асосига кўра адибнинг ҳам. И.Ё) мақсади ҳокимиятни мустаҳкамлаш, ўзаро уруш-жанжалларга чек кўйиш, иттифоқ бўлиб яшашга чақириш, тарихий ҳақиқатларни келажак наслларга етказиш бўлган.

2019 йилда муборак саксон баҳорни қаршилаган Қурбон Муҳаммадризо (Қурамбой Матризоев) ҳамон қаламини кўлидан кўймай келаётган фаол ва серқирра ижодкорлардан бири. У Махтумқулининг серташвиш, долғали ҳаётини ўзида мужассам этган “Махтумқули” тарихий романи билан мазкур жанрда истеъдодини синаб кўрди. Шундан сўнггина “Абу Райҳон Беруний” тарихий роман-трилогиясини ёзиб тугатди. Асарнинг “Омонат тухфа”, “Синов саҳнаси”, “Бир сиқим туроқ” китоблари китобхонлар кўлига тегди.

Трилогиянинг илк китоби 995–1010 йил воқеаларини қамраб олса ҳам, ҳазоронлик элчи, баҳодир Ас-Тархон бобосидан эшитавериб, хотирасида муҳрланиб қолган ҳикояси баёни орқали 712-йиллар тарихи билан чамбарчас боғланади. Асар бадиий воқелиги асосида қадимги Хоразм, Бухоро, Самарқанд (Мовароуннаҳр), Хуросон халқлари тақдири ҳусусида сўз юритилади. Адиб буюк сиймолар: Ибн Ироқ, Абу Райҳон Беруний, Абу Саҳл Ийсо Масиҳий, Абу Али ибн Сино, Хоразмшоҳ Маъмун ибн Муҳаммад, унинг ўғиллари ва шу тарихий шахслар атрофидаги ижтимоий-маданий муҳит тасвирини бир-бирининг зидди бўлган одам ва олам, фано ва бақо, садоқат ва хиёнат, илм-маърифат ва жаҳолат сингари азалий тушунчалар кураши асосида бадиий идрок этган. Ёзувчи романни ёзиш жараёнида, ҳусусан, Мовароуннаҳрни босиб олган араб саркардаси – Уммавийларнинг Хуросондаги ноиб Кутайба ибн Муслим ҳақида сўз юритилган ўринларда С.П.Толстов қаламига мансуб “Қадимий Хоразм цивилизациясини излаб” асарида келтирилган тарихий маълумотларга асосланиб иш кўрган.

“Омонат тухфа” романи воқеалари бир жихатдан араблар истилоси ва ундан кейинги давр, халифалик ҳимоясидаги сомонийлар ҳукмронлиги; иккинчи томондан босқинчилардан қочиб, Хазория (Оқ қалъа)да жон сақлаган “ховар” (хоразм)ликлар тақдирига уланади. Улар тез орада бу ҳудудда етакчи мавқе эгаллаб, ҳоқонлик кўшинига бошчилик қилишади.

Роман ниҳоясида мамлакат тахтига кенжа шахзода Абул Аббос ибн Маъмун ўтиради. Қ.Муҳаммадризо бу ислоҳотчи персонаж орқали одамлар онгига илму урфон, маърифат, меҳр-муҳаббат, маънавият уруғларини сепиш, уларни диний ва дунёвий илмлар сари етаклаш орқалигина жаҳолатдан қутқариш мумкин. Зотан, башарият аҳли бир-бирига биродар, деган ғояни илгари сурган. Шу маънода, илк китобнинг Гурганжда “Академия” очилиши билан тугашида ҳам улкан рамзий маъно мужассам.

Роман-трилогиянинг “Синов саҳнаси” номли иккинчи китобида буюк Хоразмшоҳлар салтанатининг оламшумул шухрати ва инқирозига дахлдор, Маъмун ибн Муҳаммад ва унинг сулоласи ҳукмронлик қилган тарихий даврлар, Абу Райҳон Беруний ҳамда унинг муҳити билан боғлиқ воқеалар қаламга олинган.

Трилогиянинг учинчи китобида қатрада уммон, дарахт ортида ўрмон, бир сиким тупроқда Ватанни кўриш ва ардоқлашга қодир маънан улуғвор шахсиятлар, айниқса келажак ҳаёти муайян қисми мусофирликда кечишини англаган, давр интилишлари, жоҳил кимсаларнинг иш тутумлари олдида ўзини ихтиёрсиз сезган ҳамда қисматга ризо бўлган кишилар руҳиятидагина кечадиган туйғулар: киндик қони томган заминга бўлган самимий муҳаббат поэтик ифода этилган. Абу Райҳон Берунийнинг Ғазнада кечган 1017–1048 йиллардаги ўттиз бир йиллик машаққатли ҳаёти мисолида ватанпарварлик, инсонпарварлик, толереантлик, дўсту қадрдонларга меҳр-муҳаббат, жабр-зулм, жаҳолат маърифатсизликка қарши нафрат ҳислари тасвирланган.

Абдужалол Раҳимнинг “Абу Али ибн Сино” романи Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг 2018 йилдаги “Энг яхши асарлар” танлови ғолиби сифатида эътироф этилган. Асарда буюк ватандошимизнинг 985–1005 йилгача, яъни 25 ёшигача Афсона ва Бухорода кечган ҳаёти сўнгра киндик қони тўкилган Афсона, ўсмирлик ва йигитлигининг энг масъуд дамлари кечган Бухорои шарифни тарк этиб Гурганж

шаҳрига отланиши билан боғлиқ тарихий воқелик қаламга олинган.

Алломанинг отаси Абдуллоҳ ибн Ҳасан, онаси Ситорабону, иниси Маҳмуд, устоз Абу Абдуллоҳ Нотилий, Нуҳ ал-Қумрий; қаҳри билан салтанатни титратган ҳукмдор Нуҳ ибн Мансур образлари, Ибн Синонинг фавқулдда иқтидори хокисор тийнати, кўнгил кечинмалари билан бир қаторда, улуғвор ва сирларга тўла дашт манзаралари ҳамда тарихий обидалар маҳобати ҳам ишонарли чизилган. Ёзувчи кўҳна мозийни моддий манфаатлар тўқнашуви ва тахт учун курашлар занжирдан иборат деб билади. Бу жараёни ифодалаш учун романга фитнакор Жаббор ибн Азлар ҳамда унинг ўғли жоҳил ва бешафқат Асаф сингари тўқима образларни олиб киради.

“Абу Али ибн Сино” романи қатор ютуқлари билан бир қаторда, айрим маромига етмаган жиҳатлардан ҳам холи эмас. Жумладан, Ибн Синонинг болалиги бош қаҳрамонга гард юқтирмаслик, фавқулдда иқтидорини кўрсатиш илинжида бўлса керак, бир қадар схематик тарзда тасвирлангандек таассурот уйғотади. Зотан, ёш болакай наинки ўз бўйсиралари, балки иниси Маҳмуд билан ҳам лоақал бир нафасгина ўйинга берилиш тугул, ҳатто тузукрок суҳбатлашмайди ҳам. У нукул ўқиш ва ўрганиш билан машғул бўлади. Шунингдек, Нуҳ ибн Мансур саройидаги баччабозликка ишора қилувчи ўринлар ортиқчадай туюлади. Бизнингча, тарихнинг бундай чиркин нуқталарини тасвирлашдан тийилган маъқул. Адибнинг бу қутлуғ мавзунини давом қилдириш орзуси яқин келажакда ижобат бўлишини тилаб қоламиз.

Эврил Туроннинг “Ойнур” воқеий романи – дунёда эзгу фикр жаҳолатни енгиши, жамиятда қонун устувор бўлиб, одамларга ёрдам бериши лозим. Сўз эркин, эллар тенг ва биродар, мамлакат тинч ҳамда барқарор бўлиши керак, деган маърифатли ғояга асосланиб битилган. Романда ният, сўз ва амал бирлиги бузилган собик шўролар даври ижтимоий-маданий, сиёсий-маърифий ҳаёти шафқатсиз реализм тамойили негизида тафтиш қилинган.

Роман биринчи шахс, “Мен” тилидан болаликнинг ўксик хотиралари тарзида ҳикоя қилинади. Эпик баёнчи асар воқелигини ёлғон ақидаларнинг мактаб болалари онгига сингдирилиши билан элнинг кўрқув салтанати исканжасида ушлаб турилганини чоғштиришдан бошлайди. Зотан, ўша даврларданок унинг кўнглида улуғ аждодларининг эркесвар қони бош кўтаради. Қалбида отилган, осилган ва қувғинга учраган элнинг аччиқ қисмати билан тарғибот машинасининг расмий ташвиқоти ўртасида иккиланиш уруғлари ниш ура бошлайди. Ҳақиқатнинг тагига етиш, силласи қуриган жамиятни секин-аста тафаккур қудрати билан оёққа турғазлаш истаги кучая боради.

Адиб “Кунтуғмиш” каби халқ дostonлари-ю Чўлпон, Фитрат, Қодирий каби қатоғон машинаси қурбони бўлган эркесвар эл фарзандлари курашчан руҳидан илҳом олади ва шу оҳангни XX асрнинг 50-йиллари бадий воқелиги, аниқрок айтганда ёлғончи тузумнинг қурбони бўлган геолог қиз – бетимсол гўзаллик соҳибаси Ойнур фожиасига сингдириб юборади. Эрка ташна, дадил ишонч билан ҳаракат қилиб, интилувчи бош қаҳрамоннинг зиддиятли, хатарли, бўронли, аммо гўзал ҳаёти китобхонни ўзига ром этади.

Муаллиф тарихий қиёсларга ўрин ажратишни истайди. Шу мақсадда баъзан кўктурklar, хунлар, Ўғизхон, Кунхон, Салжук, Ғазнавий, Темур, Бобур, Фитрат, Чўлпон, Қодирийдан тортиб Жиззах кўзғолони ва ҳоказо олису яқин мозийга чекинади. Ранг-баранг илмий маълумотлар, фикр-мушоҳадаларга ўрин ажратади.

Бирок асосий воқелиқдан анча чалғиб кетади. Шунингдек, асардаги Эрхон ботирнинг нутқи ҳам етарлича таъсирчан чиқмаган. Ёввойи тўнғизнинг тош билан уриб ўлдирилиши, иқтисодий ночор бева онахоннинг Лочин табиғга олтин соат, Нормомога олтин узук ва бир сидрадан қимматбаҳо кийим-бош ҳада этиши каби ўринлар ҳам китобхонни ишонтирмайди. Лоланинг даромади нима ҳисобидан экани эса, ўз изоҳини топмайди. Айрим ўринларда Тоғай Мурод ифода услубига хос хусусиятлар кўзга ташланади. Шунга қарамасдан, мазкур роман қанотлари қайрилган, қалби қон Туркистон тарихий қисматига қайғудошлик туйғуси ва шафқатсиз реализми, туркий тили ва туркийлик руҳи билан алоҳида ажралиб туради.

Нортўхта Қиличнинг “Тухмат” романида кичик фирмасини каттайтириш ва янада кучайтириш истагидаги уста Мирғолибнинг ташвишли, таҳликали ва серғалва ҳаёти қаламга олинган. Адиб шу орқали яқин ўтмиш ҳаётимиздаги инсон ҳуқуқлари, ижтимоий адолат ва ҳақиқат учун курашнинг мураккаб кечгани каби ижтимоий-маиший, ахлоқий-маърифий, иқтисодий-ҳуқуқий муаммоларни тасвирлаган. Романда кейинги йиллардаги халқпарвар сиёсат, ҳуқуқ-тарғибот тизимидаги ислохотлар, имон-этиқодли инсонларнинг интилишларига кенг йўл очилгани қиёсий йўсинда ёритилган. Айниқса, табиат манзаралари жуда ёрқин чизилган. Романдаги ишоравийлик, хотира, туш ва хаёлнинг қоришиқлиги ҳам эътиборга молик жиҳатлардир.

Адибнинг қаҳрамонларни баҳолаш йўсини анча примитив туюлади. Чунки унинг учун намозхон бўлишнинг ўзи тўғрилиқ ва поклик нишонаси вазифасини ўтайди. Ваҳоланки, ҳатто ромanning бош қаҳрамони уста Мирғолибнинг ўзи ҳам намозини қанда қилмагани ҳолда, дўппи тор келганида бемалол шаробхўрлик қилиб, кўнглига таскин топаверади. Боз устига унинг кўнгли фаҳш хаёллардан буткул холи эмас (45-б.) У ночор аҳволда қолганида бир томондан Яратганга илтижо қилиб, иккинчи томондан ноҳақликдан ўч олиш керак деган қарорга келиб, ўғрибошилардан нажот топади. Шу йўсинда адолатни қарор топтирганидан мамнунлик туяди. Намоз ўғридай “эътиборли” “вор закон” билан гоҳ шахмат, гоҳ карта ўйнаганидан мамнун бўлади. У дунёни ғалваҳона деб билар экан, тасодифлар борлигига мутлақо ишонмайди. Уста Мирғолиб ўз оиласи фаровонлиги, фарзандлари тўқислиги учунгина елиб югурувчи янги миллионларнинг биридир. Бинобарин, адибнинг эстетик идеалида китобхонга ибрат бўладиган жиҳатлар жуда кам.

Шубҳасиз, гуруч курмасиз, ижод интилишсиз изланиш-интилишлар эса хатосиз бўлмайди. Юқорида кўрсатилган айрим мулоҳазаталаб ўринлар ҳам бу асарларнинг китоб вариантлари тайёрлангунча баргараф қилинса ажаб эмас.

МУНДАРИЖА

БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР

Абдулла АЛАВИЙ. Кенг кучоғинг гўзалликнинг Ватани.4

НАЗМ

Ойдин ҲОЖИЕВА. Умр чархпалаги.20

Нодир ЖОНУЗОҚ. Сасинг туйсам сафарларда.29

Лайло ШАРИПОВА. Дардларимни бағримга олдим.34

Ўроз ҲАЙДАР. Олис хотиротнинг мунис чилтори.75

Насрулло ЭРГАШ. Тилга кўчмаган сўз – мен учун ватан. ...80

НАСР

Луқмон БЎРИХОН. Чўлдан келган ташвиш. *Бугуннинг ҳикоялари* 8

Абдужалол РАҲИМ. Садоқат. *Ҳикоя*.26

Назар ЭШОНҚУЛ. Гирён.39

Дилором АБДУРАҲМОН. Ҳалинчак.90

Беғижон АҲМЕДОВ. Дафтар четидаги битиклар.148

ТАҲЛИЛ

Дилноза ТЎРАЕВА. Ёзувчи тафаккури ва бадиий ижод жараёни. 87

АДАБИЁТШУНОСЛИК

Абдурахим ЭРКАЕВ. Ҳазрат Навоий ғазалларида ўзлик масаласи.99

Аҳадхон МУҲАММАДИЕВ. Ҳамд ва наътларда комил инсон гоёси.154

ТАҚДИР ВА ТАЛҚИН

Шаръий ЖУЗЖОНИЙ. Бобурийлар сулоласининг сўнги кироли.111

БУ БЎСТОН САҲНИДА

Исмоил Маҳмуд МАРҒИЛОНИЙ. Ҳар киши иймон билан етгай саодат қасрига.113

КЎНГИЛ МУЛКИ

Муслимбек ЙЎЛДОШЕВ. Оташин сўзларнинг жаранги ўзга. 117

ИЖОДИЙ КЕНГАШЛАРДА

Ислом ЁҚУБОВ. Кўламдор воқелик ва файзиёб образлар. ...124

Гулноз САТТОРОВА. 2019 йил ҳикоялари.129

БУЛОҚ КЎЗ ОЧДИ

Феруза ХАЙРУЛЛАЕВА. Шафақранг гуллайди бунда умидлар. 135

“ШАРҚ ЮЛДУЗИ” ЖУРНАЛИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Саъдулла СИЁЕВ. Журналим – устозим.140

Тўлқин МУҲИДДИН. Адабиётимиз ойнаси.142

ТАДҚИҚОТ

Гўзал СОАТОВА. Халқ дардининг талқинлари.158

УНУТМАС МЕНИ БОҒИМ

Исмоил ТЎХТАМИШЕВ. Йўлларингга эдим кўп маҳтал.162

Гулираъно ОРИФЖОНОВА. Ўзбек адиблари уй-музейлари. 167

BOLALAR DUNYOSI

Yahyo TOG’A. Mevalar shevasi.170

Адабий ҳаёт.174

Шарқ юлдузи

2020

3-сон

Муассис:

**ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИ**

* Муаллифлар фикри таҳририят ижодий жамоаси нуктаи назаридан фарқланиши мумкин. Таҳририятга юборилган материаллар муаллифларга қайтарилмайди.

Журнал ОАК эътироф этган нашрларнинг 10.00.02 «Ўзбек адабиёти» ихтисослиги бўйича рўйхатига киритилган.

* Журналга обуна даврий нашрларни етказиб бериш билан шугулланувчи барча ташкилотлар орқали амалга оширилади.

Обуна индекси – 911

Манзилимиз:

100066, Тошкент шаҳри, Бунёдкор шоҳкўча, Адиллар хийбони, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси биноси.

Телефонлар:

231-23-65, 231-23-66, 231-23-68

www.sharqyulduzi.uz

e-mail: sharqyulduzi@umail.uz

sharqyulduzi1931@mail.ru

Босишга рухсат этилди:

Қоғоз бичими 70x108 ¹/₁₆

Офсет босма усулида офсет қоғозда босилди. Босма табоғи 11,0.

Шартли босма табоғи 15,4.

Нашриёт ҳисоб табоғи 17,2.

Адади 2100 нусха.

Буюртма №13

Журнал Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 05.02.2016 й. 0562-рақам билан рўйхатга олинган.

“PRINT RABEL” МЧЖ

матбаа корхонасида чоп этилди.

Корхона манзили:

Тошкент шаҳри, Олмазор тумани,

Ўрозбоев кўчаси, 35-уй

Журнал ойда бир марта

чоп этилади.

Мусаҳҳихлар:

Дилфуза Маҳмудова

Моҳира Ҳусанова

Саҳифаловчи-дизайнер:

Элёржон Нейматов

Copyright © «Шарқ юлдузи»